

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Karla Šimky, soudkyně Evy Šonkové a soudce Tomáše Kocourka v právní věci žalobce: **M. P.**, zast. Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Berní 2261/1, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2023, č. j. OAM-77243-7/ZM-2023, o nesouhlasu Krajského soudu v Praze s postoupením věci Městským soudem v Praze,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 48 A 7/2024 je věcně a místně příslušný Krajský soud v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský soud v Praze (dále „městský soud“) usnesením ze dne 25. 4. 2024, č. j. 13 A 40/2023-23, postoupil Krajskému soudu v Praze (dále „krajský soud“) žalobu podanou dne 1. 12. 2023, jíž se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí č. j. OAM-77243-7/ZM-2023 ze dne 7. 11. 2023 (dále „rozhodnutí žalovaného“), kterým žalovaný žalobci ve smyslu § 42g odst. 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále „zákon o pobytu cizinců“) sdělil, že nejsou splněny podmínky stanovené v § 42g odst. 7 a 8 zákona o pobytu cizinců pro zaměstnávání žalobce na pracovním místě uvedeném v oznámení, a že jeho zaměstnanecká karta zanikla dne 30. 10. 2023.

[2] Krajský soud vyslovil s postoupením věci nesouhlas a podle § 7 odst. 6 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“) předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí.

[3] Městský soud je přesvědčen, že se posouzení místní příslušnosti mělo odvíjet od § 172 odst. 7 věty první za středníkem zákona o pobytu cizinců, tedy dle místa, kde se žalobce převážně zdržuje. První věta § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců stanoví, že požadavek hlášeného místa pobytu se neaplikuje, neboť zánikem zaměstnanecké karty zanikla žalobci povinnost hlásit místo pobytu (§ 98 zákona o pobytu cizinců). Vzhledem k tomu, že se žalobce od 5. 12. 2023 zdržuje na adrese J. X, D., M. B., místně příslušný je Krajský soud v Praze. Svoji argumentaci podložil usnesením NSS ze dne 17. 6. 2020, č. j. Nad 43/2020-75.

[4] Krajský soud preferuje aplikaci prvního kritéria, tj. místa hlášeného pobytu cizince dle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců. Žalobce nemá povinnost hlásit místo pobytu dle § 98 zákona o pobytu cizinců vzhledem k zániku zaměstnanecké karty, ale zákon o azylu stanoví místo pobytu žadatele o mezinárodní ochranu v § 77 uvedeného zákona. Podle krajského soudu § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců neomezuje výklad pouze v rámci tohoto zákona a výklad institutu „pobytu“ může být i s pomocí zákona o azylu. Krajský soud uvádí, že uvedená argumentace není v rozporu s usnesením NSS ze dne 17. 6. 2020, č. j. Nad 43/2020-75, kterým podpořil městský soud své úvahy.

[5] Podle výpisu z evidenční karty žadatele ze dne 24. 4. 2024 (č. l. 21 až 22 soudního spisu) byl žalobce ke dni podání žaloby (tj. ke dni 1. 12. 2023) hlášen k pobytu v P. s. Z., sídlem H. X, Z., okres B.-v. (od 28. 11. 2023 do 4. 12. 2023). Podle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců ve spojení s bodem 7 přílohy č. 2 a bodem 4 přílohy č. 3 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), je tak místně příslušným soudem Krajský soud v Brně.

[6] Krajský soud pro případ, že by NSS výše uvedenou argumentaci nepřijal, uvedl, že s postoupením věci nesouhlasí, ani pokud by bylo namístě místní příslušnost určit podle druhého kritéria (příslušný je krajský soud, v jehož obvodu se cizinec převážně zdržuje). Pro posuzování místní příslušnosti jsou rozhodné okolnosti, které tu byly v době zahájení řízení (srov. § 11 odst. 1 větu druhou o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.). Městský soud však vycházel z místa pobytu žalobce na adrese J. X, D., M. B., kde je ale žalobce podle výpisu z evidenční karty žadatele hlášen k pobytu až od 5. 12. 2023. Při určení místní příslušnosti tedy městský soud v rozporu se zásadou vyjádřenou v § 11 odst. 1 větě druhé o. s. ř. vycházel z okolností, které nastaly až po zahájení řízení.

[7] Z usnesení o postoupení věci neplyne, že by se městský soud nad rámec zjištění z výpisu z evidenční karty žadatele o udělení mezinárodní ochrany jakkoliv zabýval tím, kde se žalobce ke dni podání žaloby skutečně převážně zdržoval, případně zda se zdržoval na adrese hlášeného pobytu uvedeného v evidenční kartě žadatele. Z judikatury NSS plyne, že určení místní příslušnosti by se v případech aplikace jiných kritérií stanovených § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, než je kritérium hlášeného pobytu, mělo opírat o podklady, které budou s rozumnou mírou pravděpodobnosti osvědčovat naplnění dané podmínky pro určení místní příslušnosti (srov. usnesení NSS ze dne 17. 7. 2018, č. j. Nad 61/2018-18). Ze spisu plyne, že žalobce měl ke dni vydání napadeného rozhodnutí pobyt na adrese O. X, P. X – N. M., tedy v obvodu městského soudu. Na území statutárního města Mladá Boleslav měl žalobce pouze místo výkonu práce.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil obsah návrhu a shledal jej důvodným.

[9] Obecná zákonná úprava místní příslušnosti (§ 7 odst. 2 s. ř. s.) se v nyní řešeném případě neuplatní, neboť zvláštní zákon určuje místní příslušnost jinak. Tím je zákon o pobytu cizinců.

pokračování

[10] Podle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců je mj. k řízení o žalobě místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je cizinec v den podání žaloby hlášen k pobytu. Pokud cizinec nemusí hlásit pobyt, je místně příslušný soud, v jehož obvodu se převážně zdržuje.

[11] Žalobce byl do 30. 10. 2023, kdy mu ze zákona zanikla zaměstnanecká karta, povinen hlásit místo pobytu (§ 98 zákona o pobytu cizinců). Dne 28. 11. 2023 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany. Povinnost hlásit pobyt žalobci ukládá § 77 zákona o azylu. Podle odst. 1 uvedeného ustanovení je místem hlášeného pobytu azylové zařízení, do něhož je ministerstvem umístěn.

[12] Pro posouzení místní příslušnosti je rozhodný okamžik podání žaloby, tj. 1. 12. 2023 (§ 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců). Z výpisu evidenční karty žalobce ze dne 10. 6. 2024 plyne, že ke dni podání žaloby (jejího dojití soudu) měl místo pobytu hlášené v P. s. Z. na adrese H. X, X Z. u B.

[13] Uvedené závěry nejsou v rozporu s usnesením ze dne 28. 1. 2015, č. j. Nad 18/2015-80, i když se to tak může na první pohled zdát. V bodě [11] zmíněného usnesení totiž Nejvyšší správní soud uvedl, že *na cizince, který nemá povinnost hlásit změnu pobytu dle § 98 zákona o pobytu cizinců, se pro určení místní příslušnosti musí nahlížet jako na cizince, který nemusí hlásit svůj pobyt*. Soud vycházel z toho, že *pokud cizinec nemá povinnost ohlásit změnu pobytu, nemá rovněž ani možnost tak učinit*. V zákoně o pobytu cizinců není tato dobrovolná možnost zakotvena. Obdobně v něm není uvedena pravomoc správních orgánů přijmout takové ohlášení či zaevidovat (bod [8] uvedeného usnesení). Nyní řešená věc je v těchto zásadních východiscích odlišná. Žalobce v den podání žaloby nebyl cizincem podle zákona o pobytu cizinců [§ 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu ve spojení s § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců] a byl evidován jako žadatel o doplňkovou ochranu. Takovému žadateli je mj. uložena povinnost hlásit místo pobytu. Ačkoliv v projednávané věci jde o otázku upravenou zákonem o pobytu cizinců, neboť žalobce napadá rozhodnutí v rámci tohoto zákona, je nutno na žalobce hledět jako na žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který je povinný hlásit místo pobytu.

[14] Nejvyšší správní soud zvažoval postup dle § 9 odst. 2 s. ř. s., neboť ke dni podání žaloby byl žalobce hlášen k pobytu v obvodu Krajského soudu v Brně, nicméně nyní má hlášen pobyt na adrese J. X, D., M. B. Ekonomické důvody samy o sobě nenaplnují důležité důvody vhodné pro přikázání věci jinému soudu (srov. usnesení ze dne 22. 4. 2004, č. j. Nad 138/2003-26). K přikázání věci podle § 9 odst. 2 s. ř. s. by bylo důvodu přistoupit, pouze pokud by existovaly jiné důležité důvody (např. péče o nezletilé dítě, bezmocnou osobu, těhotenství) kromě již zmíněných ekonomických. V projednávané věci takové další okolnosti nejsou patrné.

[15] Při určení místní příslušnosti je proto třeba postupovat dle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců a § 77 zákona o azylu a vycházet z hlášeného místa pobytu ke dni podání žaloby.

[16] Nesouhlas Krajského soudu v Praze s postoupením věci je tedy důvodný. K projednání a rozhodnutí věci je příslušný Krajský soud v Brně. Rozhodnutím NSS podle

§ 7 odst. 6 věty druhé s. ř. s. o této otázce jsou soudy podle věty třetí téhož odstavce vázány.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2024

Karel Šimka
předseda senátu